

Fischerula macrospora

Hasseltryffel

Storsvampar, Sporsäcksvampar

Klass: *Pezizomycetes*, **Ordning:** Pezizales (skålsvampar), **Familj:** *Morchellaceae*, **Släkte:** *Fischerula*, **Art:** *Fischerula macrospora* - hasseltryffel Mattir. **Synonymer:**

Kännetecken

En sporsäcksvamp som anses tillhöra skålsvamparna. Den växer underjordiskt och har en helt sluten fruktkropp och liknar därför mycket de äkta tryfflarna. Fruktkroppen är något oregelbundet rundad och ca 2 cm stor, mörkt brun och med slät yta, fast och elastisk. I genomsnitt är fruktkroppen kompakt, som mogen brunsvart med vindlande, ljusa stråk. Sporerna är mycket stora, brett ellipsoida, mörkt rödbruna och skulpterade med koniska, avrundad vårtor. Färska fruktkroppar uppges ha en svag men angenäm svampdoft.

Utbredning och status

Trots eftersök funnen endast en gång i Sverige, en lokal på Gotland. Fyndet gjordes 1990 på södra delen av ön. Det verkliga antalet lokaler i landet bedöms inte överstiga 10 (2005), vilket motsvarar ungefär 20 genetiskt unika mycel (bedöms motsvara 200 individer enligt IUCN:s definitioner). Det är svårt att bedöma ev. minskning. Arten är också känd från Italien och genom ett fynd i östra Kina.

Ekologi

Bildar sannolikt mykorrhiza med hassel. Växtplatsen på Gotland är en löväng i en löväng som tidvis används för hästbete, i glest fältskikt, i skuggigt läge under hassel, på djup, väldränerad sandig-moig mulljord. Fruktkropparna påträffades på ett par cm djup. I Italien har svampen påträffats i lövskog med ek, bok och hassel. Som regel uppträder fruktkroppar bara på någon enstaka eller högst ett fåtal platser på en lokal. Varje plats rymmer troligtvis en genetiskt unik svampindivid (genet) som kan fragmenteras till 10 eller flera frilevande men genetiskt identiska mycel (rameter, motsvarar IUCN:s definition av individ). Fruktkropparna är kortlivade, medan markmycelet kan ha en lång livslängd, flera decennier och potentiellt kan leva lika länge som mykorrhizasvampens värdträd kontinuerligt finns på platsen.

Hot

Arten får anses starkt hotad så länge bara en växtplats är känd. Förändringar i form av ändrad markanvändning, gallring eller kalavverkning kan utrota svampen.

Åtgärder

Växtplatsen måste snarast säkerställas och andra liknande miljöer bör inventeras.

Litteratur

Kers, L.E. 1992. Tryffeln *Fischerula macrospora* Matt. funnen i Sverige. Svensk Bot. Tidskr. 86: 295–298.

Författare

Karl-Henrik Larsson 1997.